
KULTURALLIANSEN

INNHOOLD

Hvorfor kartlegge?	3
Hole kommune	4
Hovedfunnene i Hole kommune	4
Planer og strategier i Hole kommune	6
Anbefalinger	7
Hvordan har vi jobbet med kartleggingen?	8
Aktiviteter i rommet fordelt på aktivitet	9
Hvem eier rommene som brukes	10
Hvor ligger rommene	11
Hva brukes lokalene til	13
Størrelse på rommene	14
Tilgjengelighet	15
Tilgang på lager	16
Bakgrunnsstøy	16
Rom og hus som er med i undersøkelsen	17
Lag og foreninger med aktivitet i de kartlagte rommene	17
Om Kulturalliansen	18
Bilder fra lokaler i Hole	18

Forsidebilde:

Røyse skole, musikkrommet

Foto fra kartleggingen

Hvorfor kartlegge?

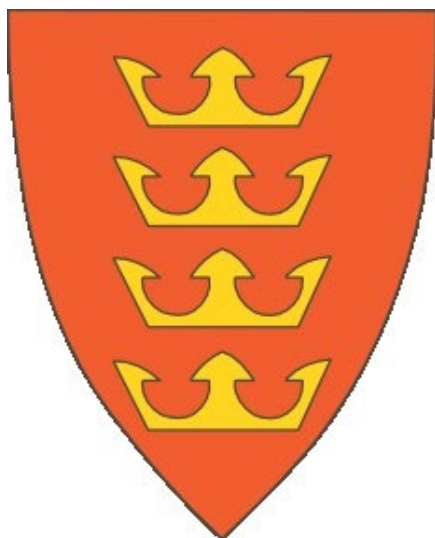
Å ha tilgang til egnede lokaler er den viktigste enkeltfaktoren for å sikre et levende kulturliv over hele landet. Dessverre er dette mangelvare, spesielt for de lokale frivillige kulturorganisasjonene. Selv om mange kommuner har god oversikt over sine kulturlokaler, så er savnet etter en uttømmende og landsomfattende kartlegging stort. Kulturalliansen har derfor, i samarbeid med Norsk musikkråd og Kulturrom, tatt initiativ til å gjennomføre dette. Vi mottar støtte fra Kulturdepartementet og Sparebankstiftelsen til kartleggingen, og har også bred støtte i fylkeskommuner, politikere og – ikke minst – fra kultursektoren og våre egne medlemmer.

Kulturalliansens kartlegging omfatter lokaler som brukes av kulturfrivilligheten i en kommune. Målet med kartleggingen er å gi kommunen et grunnlag for å lage en plan for sine kulturarenaer, og et utgangspunkt for dialog med frivilligheten om tilstand og behov.

For å kunne sammenligne Hole kommune med relevante tall, har vi valgt å bruke tall fra den første samlingsrapporten over 25 kommuner («Kartlegging av 25 kommuner»). Hovedfunnene derfra er:

- De fleste lagene har øving og framføring i kommunale og organisasjonseide bygg
- 76 % av musikk-øvelsene foregår i lokaler som ikke er akustisk egnet for aktiviteten
- Det er for liten kunnskap blant lagene om hvilke akustiske forhold som egner seg til deres aktivitet
- De fleste korpene, samt mange band, øver i skolebygg
- En tredjedel av alle kor øver i kirker, og enda flere holder konsertene sine der
- Grendehus er arena for mange teatre, band og dansere
- 49,2 prosent av lokalene som lagene øver i, er tilrettelagt for personer med nedsattfunksjonsevne. Flere bygg er tilgjengelig enn det den første pilot-rapporten viste
- Aktivitetene har ikke tilstrekkelig tilgang til lager
- Det er stort behov for oppgradering av organisasjonseide bygg

Hole kommune

Hovedfunnene i Hole kommune

I Hole kommune er det kartlagt 19 lokaler fordelt på 8 hus.

Eier:

I Hole kommune er alle de kartlagte lokalene eid av det offentlige. Eierskap til husene er interessant fordi det sier noe om hvem som har ansvar for – og mulighet til – å forbedre standard og å tilpasse lokalene bedre til ulike kulturaktiviteter.

De kartlagte husene er mye nyere enn gjennomsnittet; det pleier være flere hus fra tidlig 1900-tall. Vi har ikke registrert noen konkrete kommentarer om oppgraderingsbehov i lokalene som er kartlagt, men siden det kun er kartlagt kommunale bygg, bør man være obs på at organisasjonseide hus oftere kan trenge støtte til oppgradering. Eierskap sier også noe om hvilke tilskudd som kan være aktuelt å søke for å få til forbedringer.

Tilgjengelighet:

For bevegelsehemmede er tilgang til lokaler og toaletter bedre enn gjennomsnittet, nesten 100%, det kan forklares med at det er forholdsvis nye lokaler. Men i lokalene som kan brukes til øvelser, er det mindre trinnfri adgang enn i en gjennomsnittlig kommune.

For hørselshemmede er det oppgitt at ingen av disse lokalene har teleslynge, vanligvis har 20-30% av lokalene dette, bl.a. kirker, men her er ingen registrert.

Av positive funn: Vi merker oss at ingen klager over bakgrunnsstøy. Vanligvis finner man flere rom hvor vifter eller tilstøtende aktiviteter sjenerer aktiviteten.

Brukertilfredshet:

I kartleggingen er det bare ett av lokalene hvor det er gitt tilbakemelding på brukertilfredshet.

Hole Kirke:

- *En meget populær kirke til framføringer og konserter*

Vi har altså ingen brukerbeskrivelser fra f.eks. de som bruker Kjellerbergssenteret. Måten kartleggingen er gjort, gjør at vi ikke fanger opp all sporadisk aktivitet i lokalene. F.eks. har **Hole arbeidssenter** en sal som brukes til selskaper og møter, men kan godt lånes/leies til andre formål. Vi har uansett fått en god beskrivelse av de kartlagte lokalene og dermed har man et bedre utgangspunkt for hvilken type aktivitet de potensielt kan brukes til.

Kartleggingen i Hole skiller seg ved at vi ikke har den tradisjonelle «korps øver i gymsal med dårlig akustikk»-problematikken.

Pr. høsten 2022 har ikke kommunen egne skolekorps, men ungdom deltar i kulturaktiviteter, for eksempel korps og UKM (Ung Kultur Møtes), i Ringsaker og andre nabokommuner.

Hole Musikkorps er et voksenkorps som øver i Kjellerbergssenteret. Noen ganger øver de til konserter sammen med barn og ungdom. I de tilfellene kan lokalene deres være for små i forhold til det totale antall musikanter.

Dataene om bruk baserer seg på kartlegging høsten 2022.

Lager:

En tredjedel av øvingslokalene og halvparten av framføringslokalene er uten lager. Det er ikke nødvendigvis et problem i dag. Men dersom noen skal bruke lokalene som er kartlagt på Hole Ungdomsskole, (gymsal 1200 m2) eller Vik skole, (815 m2) så er det ikke lagerplass der.

Hole kommune

Foto: Kjetil Lenes. Wikimedia commons; CC-0 File: Hole in Norway.JPG

Planer og strategier i Hole kommune

Kulturplan 2019 – 2024

Hole kommune jobber kulturpolitisk i henhold til en femårig kulturplan. (2019-2024)
Kulturplanen er et politisk styringsinstrument med mål for det praktiske kulturarbeidet i kommunen. Planens hovedmål er et kulturliv som bidrar til å gjøre Hole til en attraktiv kommune å bo i.

Den direkte støtten fra kommunen er i utgangspunktet lav, og med lave rapporteringskrav. Den indirekte støtten fra kommunen er mer betydningsfull ved å tilby lokaler og visningsarenaer, og å invitere til dialog og samarbeid.

Barn og Ungdom

Frivilligheten i Hole er i høy grad organisert, men det er få barne- og ungdomsorganisasjoner i Hole. Det opplyses også at det er svært få søkere av kulturmidler blant lag og foreninger til aktivitet for barn og unge. En del av aktiviteten organiseres via kulturskolen og Hole ungdomsfrivilligsentral.

Hole kommune har (da kulturplanen ble skrevet i 2018) lavere satsning enn sammenlignbare kommuner innenfor barne- og ungdomsaktiviteter innen korps, fritidsklubb og UKM. Dette forsøker kulturplanen å gjøre noe med å vri satsningen mot særlig korps og fritidsklubbaktivitet.

Frivillighet

Frivillighet anerkjennes som en styrke i Hole og skal være et viktig satsningsområde. Kommuneadministrasjonen ønsker å ha en mer aktiv tilnærming til frivillighet der samarbeidsformer skal kunne utvikles på måter som tar hensyn til premisser i både frivillig og kommunal sektor.

Kommunen har som mål at Hole frivilligsentral skal være en møteplass med daglige aktiviteter og noen store kulturarrangement. Den skal engasjere innbyggere til frivillig aktivitet, være en ressurs ved kulturarrangement der andre er arrangører, og koordinere frivillig innsats. Kommunen inviterer til frivillighetsforum og jevnlig dialog med lag og foreninger.

Kulturråd

Kommunen vil invitere kultur- og foreningslivet til å opprette et kulturråd for å øke medvirkning, samarbeid og gode tjenester. Bredden av kultur og foreningslivet bør være representert i et felles råd, som møteplass og arena for samskaping av kulturaktivitet, skriver de.
Pr. oktober 2023 ser det ikke ut til at det er opprettet et slikt råd.

Innføre korps i skolen for å blåse liv i korpsbevegelse

Korps i skolen gjennomføres som et prosjekt der musikkundervisningen i ett trinn på barneskolen blir erstattet med klassekorpsundervisning ved minst en av grunnskolene. Klassekorpsundervisning er instrumentopplæring, gehørspill, samspill og noteopplæring. Samtidig inviteres det til oppstart av frivilligdrevet barnekorps blant foreldre og andre korpsressurser.

Anbefalinger

Kulturplanen er utarbeidet for over fem år siden. Forutsetningene har sikkert endret seg i perioden. Hvilke av tiltakene man har fått gjennomført på en god måte, vet dere best lokalt.

- **Vi anbefaler** kommunen å ha et lokalt kulturråd, og å høste erfaringer fra andre kommuner som har etablert kulturråd om organisering og oppgaver.
- **Vi anbefaler** at man vurderer hvilke skolelokaler som faktisk egner seg til korpsbruk. Dersom det er mest interesse for å starte korps f.eks. på Vik skole, anbefaler vi akustikkmålinger av lokalene. Tidligere har Norges musikkorps forbund skrevet noen gode spørsmål om [Korps i skolen](#) som kan være til hjelp i arbeidet med korpsundervisningsprosjekter.
- Hole ungdomsskole utvides med flerbrukshall, kulturskole og fritidsklubb i 2025. Her har man muligheter for å få bedre egnede lokaler til eventuelt barnekorps. Dersom det er mulig å bruke de nye lokalene ved Hole ungdomsskole til korps, bør man aktivt involvere kulturfrivilligheten for å få rom som er best mulig egnet til lydsterk musikk.

Det nye bygget ved ungdomsskolen skal bl.a. romme flerbrukshall og kulturskole. Det har vært mange synspunkter på hva som skal inn i det nye bygget i tillegg.

- Vi anbefaler at man avklarer om lokalet regnes som en del av skolen. Alle lag som mottar voksenopplæringsstøtte, har rett til gratis bruk av skoler! Det kan f.eks. gjelde husflidslag, leikarringer, teaterlag osv.

Andre lokaler med kulturaktivitet?

I Hole kan man vurdere om det er grendehus eller historiske bygninger som eies av organisasjoner, som kan ha større behov for vedlikehold, oppgradering eller tilrettelegging.

Universell utforming:

Vi oppfordrer kommunen til å være spesielt oppmerksom på akustikk og lydforhold.

Også mange uten hørselstap har behov eller god nytte av forbedrede lytteforhold. Særlig barn med ADHD, Autisme, lese-skrivevansker, generelle lærevansker samt eldre vil ha behov for et forbedret lyd miljø. Dette gjelder også de med et annet morsmål. Her vil f.eks. teleslynge, auracast og gode akustikkforhold gjøre at aktiviteter og framføringer når en mer mangfoldig allmenhet; både som utøvere og som publikum.

Hvordan har vi jobbet med kartleggingen?

Hovedmålet for prosjektet er å gi kunnskap om lokaler som brukes til kulturformål – hvem som er eier, hvem som bruker dem, og om de er egnet til den bruken de har. Med det nye kartleggingsverktøyet skal de viktigste opplysningene om lokalene registreres og settes i sammenheng. I hovedsak er det kulturfrivilligheten selv som gjennomfører kartlegginger, mot et lite dugnadstilskudd. Vi ser også at fylkeskommunene er interessert, og oppfordrer kommunene til å ta et ansvar, noe flere kommuner også har gjort. Kulturalliansen samarbeider på mange ulike måter for å nå fram på den måten vi best når fram i hver enkelt kommune.

I Hole kommune er det Ringerike musikkråd som har utført kartleggingen høsten 2022. Kulturalliansen takker for god innsats.

Selve databasen som er opprettet består av kartlegginger av rom, lokaler, arenaer og hus som brukes i kultursammenheng, både til øvelse, undervisning, produksjon, forestillinger og framvisning. Kartleggingen fanger ikke bare opp de mest sentrale opplysninger om lokalene, men også brukernes egne oppfatninger av lys- og lydforhold, lager, ventilasjon og tilgang. Brukerne har i tillegg mulighet til å forklare hva de er spesielt fornøyde eller misfornøyde med. Hele databasen ligger tilgjengelig på www.database.musikklokaler.no/kultur

Erfaringsmessig er dette innsikt og kunnskap som mange kommuner er interesserte i, siden de gjerne får spørsmål fra ulike aktører om tilgang til lokaler. Kommunene har også et ansvar for å sørge for at det er en likebehandling mellom ulike frivillige aktører når det kommer til anlegg og lokaler. Da trengs det kunnskap om hvem aktørene er, hvilke behov de har, og hva som eventuelt er utfordringene med tilgang og egnethet.

Vi anbefaler også at man går inn i den nye databasen Kulturlokaler.no. Der finner du råd og veiledninger om utbedring av eksisterende lokaler og bygging av nye kulturbygg, med sjekklister for rom til ulike typer bruk.

Rapporten kan som nevnt oppleves som noe mangelfull da det ikke er registrert kulturaktivitet i alle lokalene. Innbyggerne er aktive via kulturskolen, frivilligsentralen og nabokommuners lokaler. Funnene i rapporten viser at det er et potensiale for tettere samarbeid om bruk av lokaler i nærmiljøet, i hvert fall for mindre grupper.

Kulturalliansen håper kartleggingen har gitt ny informasjon og bedre kjennskap til de arenaene der det frivillige kulturlivet har sine aktiviteter i dag. Vi oppfordrer samtidig kommunen til å jobbe videre med å skape et tett og nært samarbeid med det frivillige kulturlivet.

Takk for innsatsen, og lykke til med det videre arbeidet,

Oslo, oktober 2023

*Marianne Ween
Daglig leder*

*Marie Hustad / Åse Nilsen
prosjektmedarbeidere*

Feilkilder: Vi gjør oppmerksom på at i databasen er ett av rommene i Kjellerbergssenteret registret to ganger.

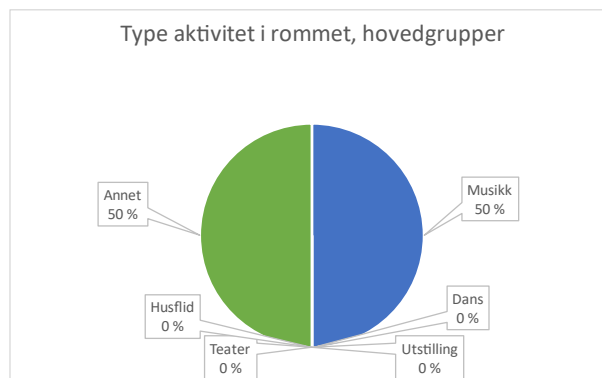
Kulturalliansen: Kulturlokaler i Hole kommune

Aktiviteter i rommet fordelt på aktivitet

Antall rom som brukes av hver kultursjanger

Type aktivitet	Antall
Musikk	1
Teater	0
Dans	0
Utstilling	0
Husflid	0
Annet	1
Sum	2

Type aktivitet, musikk	Antall
Kor	1
Annet lydsvak	0
Korps	0
Annet lydsterk	0
Band	0
Annet forsterket	0
Sum	1

Lydsvak musikk (Akustisk lydsvak musikk):

Musikk som framføres med primært lydsvake instrumenter eller sang. Typiske grupper er sangkor, vokalensembler, visegrupper, strykeorkester og grupper med strengeinstrumenter (for eksempel gitar) uten forsterking.

Forsterket musikk:

Forsterket musikk omfatter all musikk som formidles via forsterker- eller PA-anlegg, dvs. pop- og rockeband (inkl. elektronika), jazzband, vokalgrupper, storband samt musikaler eller lignende, der lyd hovedsakelig spres gjennom forsterkeranlegg.

Lydsterk musikk (Akustisk lydsterk musikk):

Musikk som framføres med akustiske instrumentere som produserer kraftig lyd. Typiske grupper er brassband, janitsjarkorps, storband og symfoniorkester med blåsergruppe. Slagverk og operasang går inn i denne kategorien.» Kilde: Norsk musikkråd

Hvem eier rommene som brukes

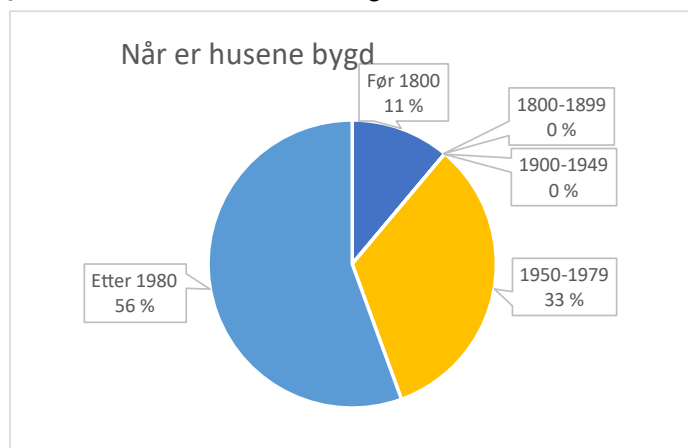
Eiertype	Rom	Aktivitet øving	Aktivitet framføring
Kommune	19	19	8
Fylkeskommune	0	0	0
Stat	0	0	0
Lag	0	0	0
SUM	19	19	8

Når er husene bygd

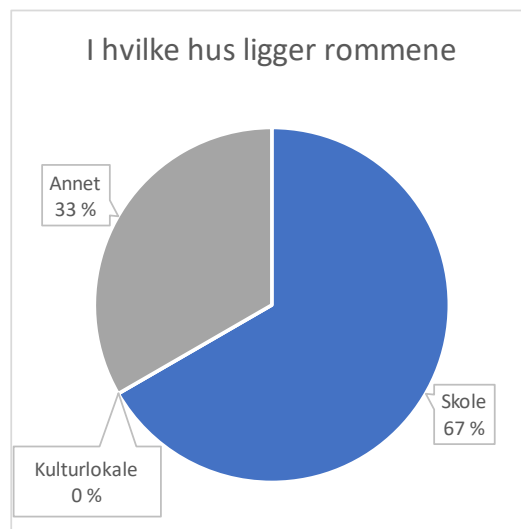
Byggeår er interessant fordi nye regler for sikkerhet, HMS og tilgjengelighet kan føre til påkrevde utbedringer i tillegg til utfordringene med å gjøre lokalene bedre egnet for den aktiviteten som foregår – eller kan foregå – i rommene.

Byggeår	Antall
ør 1800	1
1800-1899	0
1900-1949	0
1950-1979	3
Etter 1980	5
Sum	9

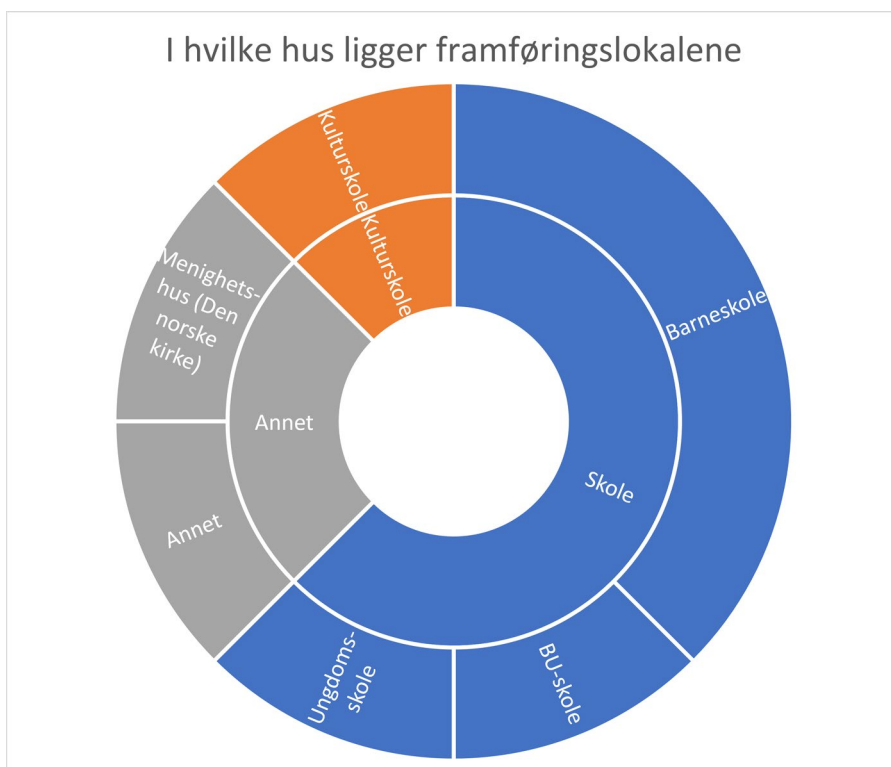
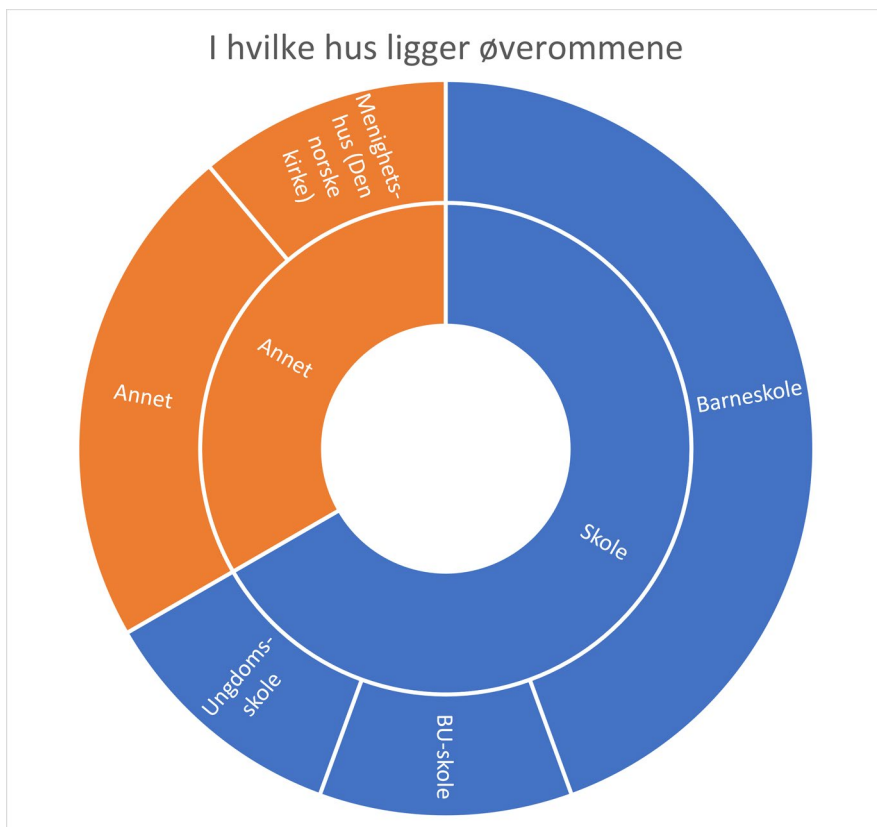

Hvor ligger rommene

Type hus	Antall rom
Skole	6
Kulturlokale	0
Annet	3
Sum	9

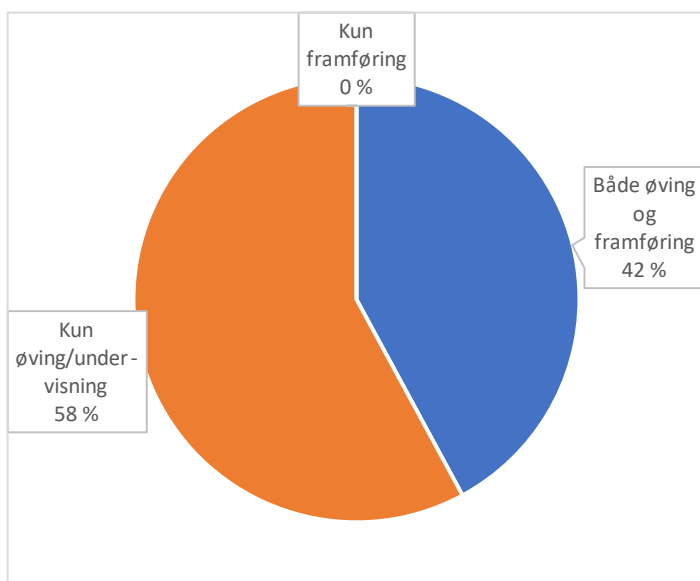
Hustype	Undertype	Øving	Framføring
Skole	Barneskole	4	3
Skole	Ungdomsskole	1	1
Skole	BU-skole	1	1
Skole	Videregående	0	0
Skole	Høyskole	0	0
Kulturskole	Kulturskole	0	1
Kulturlokale	Samfunns-/ungdomshus	0	0
Kulturlokale	Kulturhus	0	0
Kulturlokale	Fritidsklubb	0	0
Kulturlokale	Konsertsted	0	0
Kulturlokale	Bibliotek	0	0
Kulturlokale	Galleri	0	0
Kulturlokale	Museum	0	0
Annet	Idrettslokale	0	0
Annet	Bar/restaurant/ selskapslokale	0	0
Annet	Kirkebygg (Den norske kirke)	0	0
Annet	Menighetshus (Den norske kirke)	1	1
Annet	Lokaler for øvrige livssyn	0	0
Annet	Eldresenter/sykehjem	0	0
Annet	Barnehage	0	0
Annet	Annet	2	1
Sum		9	8

Hva brukes lokalene til

Rommene brukes til

Både øving og framføring	8
Kun øving/undervisning	11
Kun framføring	0
Sum	19

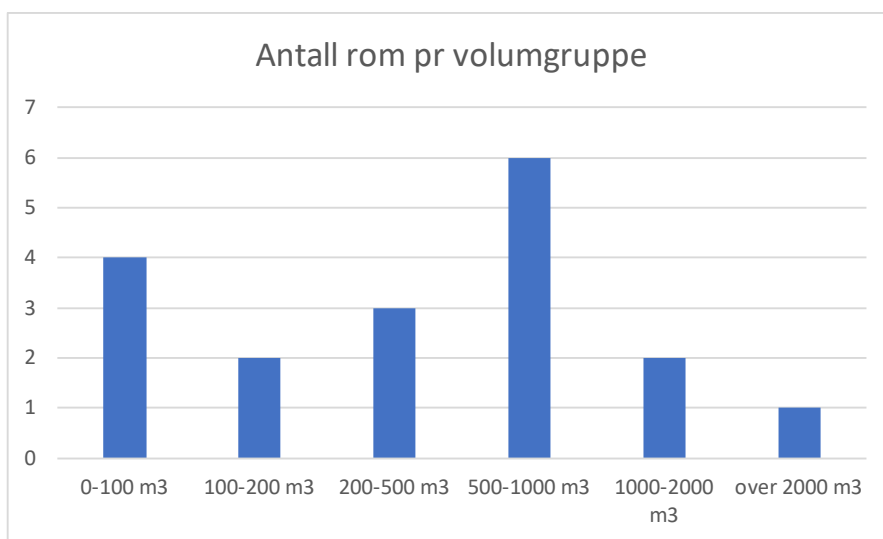

Hole kirke; øst- og sørfasaden, Foto: T. Bjørnstad

Wikimedia Commons, [CC-BY SA 3.0](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hole_kirke,_Hole_(2).jpg) File: Hole kirke, Hole (2).jpg

Størrelse på rommene

Romstørrelse	Antall
0-100 m ³	4
100-200 m ³	2
200-500 m ³	3
500-1000 m ³	6
1000-2000 m ³	2
over 2000 m ³	1

Rommets størrelse, forholdet mellom lengde og bredde, samt rommets takhøyde, er svært viktig for akustikken og hvor mange utøvere/publikum som rommet er egnet for. Øver og framfører man i lokaler som ikke har tilstrekkelig størrelse og akustikk kan det føre til dårligere trivsel og dårligere kunstnerisk resultat, og kan i alvorlige tilfeller også medføre helseskader som tinnitus og hodepine.

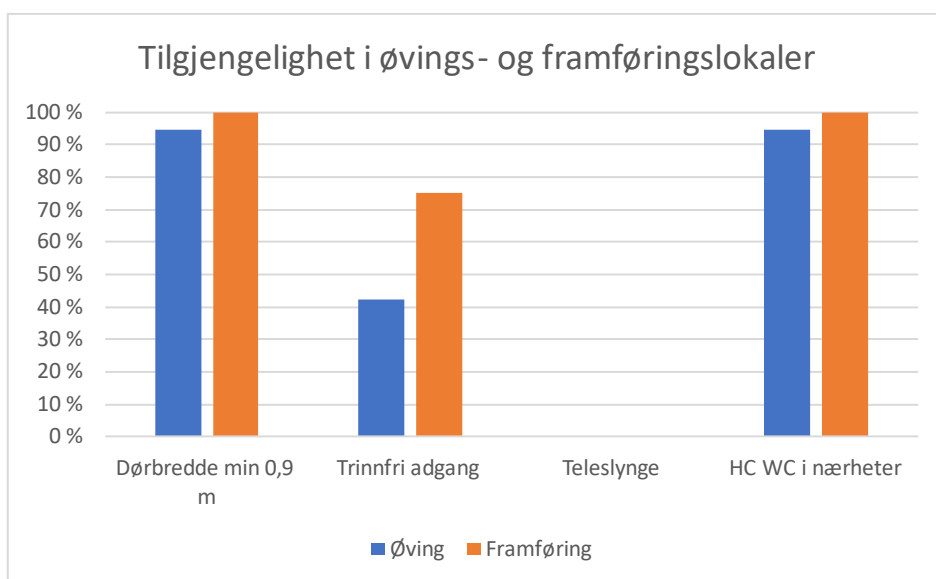
Et vanlig klasserom er ofte ca. 80 m³ og har takhøyde på ca. 2,7 m – dvs. et volum på ca. 220 m³. Gymsaler (eldre type) har ofte mål på ca. 10m x 20 m med 5 m takhøyde – dvs. ca. 1000 m³. Mange aktiviteter trenger store rom til sin aktivitet, f.eks. skolekorps med 35 medlemmer har behov for ca. 1.500 m³.

Informasjon om krav til rom som brukes til ulike musikk-aktiviteter finner du her:

Musikklokaler.no

Tilgjengelighet

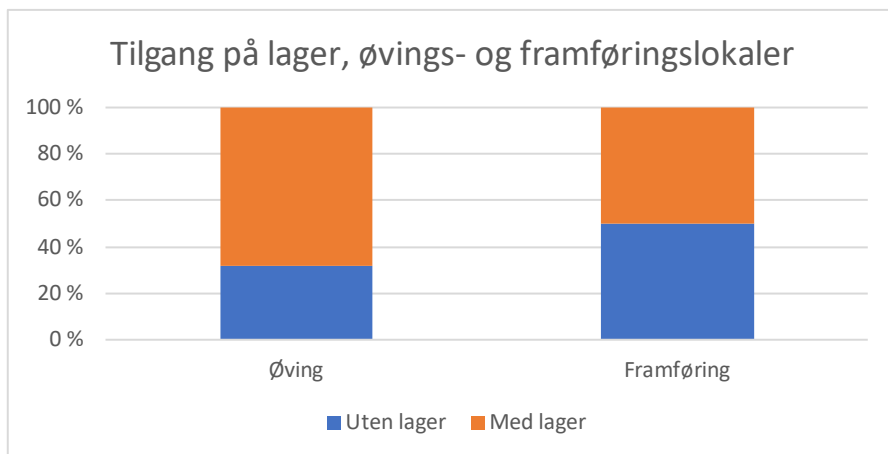
Type	Øving	Øving	Framføring	Framføring
Dørbredde min 0,9 m	18	95 %	8	100 %
Trinnfri adgang	8	42 %	6	75 %
Teleslynge	0	0 %	0	0 %
HC WC i nærheten	18	95 %	8	100 %
Alle øverom	19		8	

Økede krav til tilgjengelighet gjør at dette må planlegges inn om man skal gjøre endringer i rommene.

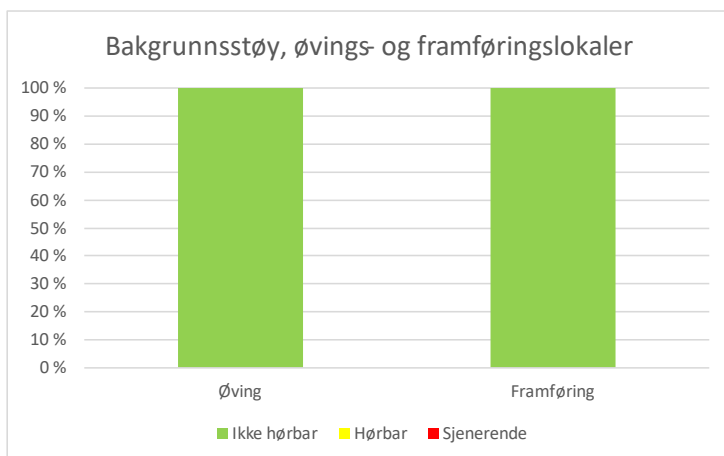
Tilgang på lager

	Øving	Øving	Framføring	Framføring
Uten lager	6	32 %	4	50 %
Med lager	13	68 %	4	50 %
Sum	19		8	

Bakgrunnsstøy

	Øving	Øving	Framføring	Framføring
Ikke hørbar	17	100 %	8	100 %
Hørbar	0	0 %	0	0 %
Sjenerende	0	0 %	0	0 %
Sum	17		8	

Rom og hus som er med i undersøkelsen

Følgende hus og rom er med i kartleggingen:

Hus	Rom
Kjellerbergsenteret	Kilden
Kjellerbergsenteret	Johan Halvorsen
Kjellerbergsenteret	Arne Nordheim
Kjellerbergsenteret	Agathe Backer Grøndahl
Kjellerbergsenteret	Harald Sæverud
Kjellerbergsenteret	Ole Bull
Kjellerbergsenteret	AHA
Kjellerbergsenteret	Edvard Munch
Kjellerbergsenteret	Fritidsklubben
Kjellerbergsenteret	Øvingslokale for Apropos
Hole Kirke	Kirkerommet
Hole Ungdomsskole	Gym.salen
Røyse Skole	Gym.salen
Røyse Skole	SFO-basen
Røyse Skole	Musikkrommet
Sundvollen Oppvekstsenter	Aulaen
Vik Skole	Gym.salen
Frivilligsentralen	Frivilligsentralen
Hole Arbeidssenter	Salen

Lag og foreninger med aktivitet i de kartlagte rommene

Lag og foreninger

- Hole historielag (Frivilligsentralen)
- Ett barnekor (Hole kirke)
- Ett voksenkor (Hole kirke)
- Koret Da Capo (Kjellerbergsenteret)
- Koret Apropos (Kjellerbergsenteret)
- Hole musikkorps (Kjellerbergsenteret)

Om Kulturalliansen

Kulturalliansen er en paraply for frivillige kulturorganisasjoner, stiftet 5. september 2016.

Kulturalliansen vil:

- Styrke det frivillige, organiserte kulturlivets posisjon og rammevilkår i samfunnet.
- Levere faktabaserte råd og innspill til medlemmer, politikere, departement og kommuner for å oppnå dette.

Vi er:

- Felles talerør for det organiserte, frivillige kulturlivet
- Møteplass for organisasjonene
- Kompetansebase for faktabaserte analyser om rammevilkår og behov for det frivillige kulturlivet

Våre medlemmer:

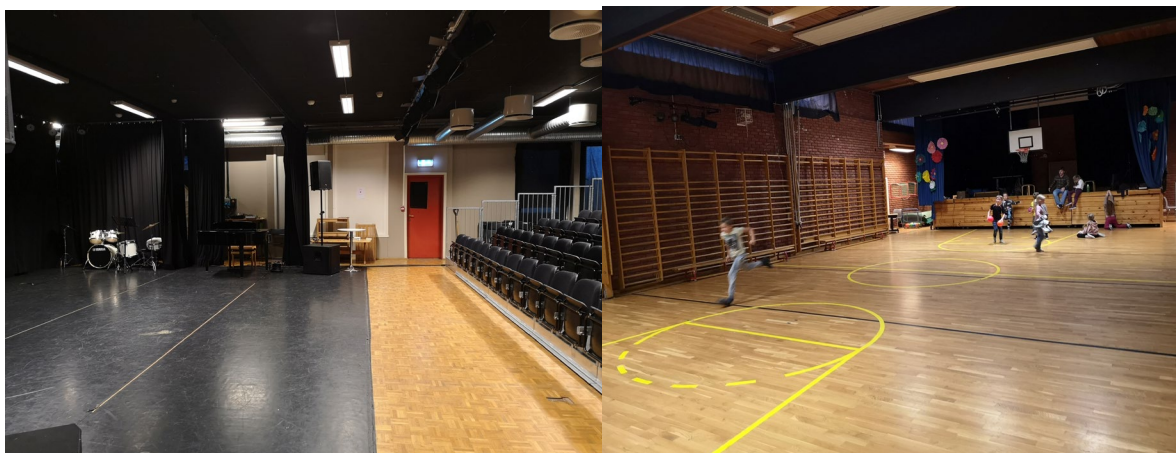
- Vi har 35 medlemsorganisasjoner fra Kulturvernforbundet til Norges Musikkorps forbund, fra teater til kor til Dissimilis, til husflid og slektsforskning.

Kulturalliansen støttes av Kulturdepartementet og Sparebankstiftelsen.

Bilder fra lokaler i Hole

Kjellerbergssenteret, Edvard Munch-rommet

Kjellerbergsenteret, Johan Halvorsen-rommet / Arne Nordheim-rommet
 Kjellerbergsenteret, Kilden / Vik skole, gym.salen
 Hole frivilligsentral, Vik / Hole kirke, kirkerommet

KULTURALLIANSEN

Kulturalliansen, Øvre Slottsgate 2b, 0157 Oslo, kultur@kulturalliansen.no
www.kulturalliansen.no